

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7Cpr/1/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811217028
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2017:3811217028.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci strán sporu: C. N., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. G. č. 1, G., zast. JUDr. Jánom Vaškom, advokátom, ul. Podjavorinskej č. 3, Prievidza, žalovaný Sociálna poisťovňa, ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, IČO: 308 07 484 (týka sa pobočky Prievidza, ul. Matice slovenskej č. 10, Prievidza), za účasti intervenienta na strane žalovaného: LESY Slovenskej republiky, š.p., Námestie SNP č. 8, Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, odštepny závod Prievidza, ul. Švéniho č. 7, Prievidza, zast. JUDr. Ingrid Novákovou, advokátkou, ul. ČSA č. 12, Handlová, o mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 4.000,- eur, a to v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobkyni p r i z n á v a proti žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% z priznanej sumy (4.000,- eur).

Štátu n e p r i z n á v a právo na náhradu trov proti žalobkyni.

Štátu p r i z n á v a právo na náhradu trov proti žalovanému v rozsahu 50%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 11.10.2011, podanou prostredníctvom zástupcu domáhala sa proti žalovanému zaplata 8.000,- eur, titulom mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

2. Žalobu odôvodnila tým, že na základe uzavretej pracovnej zmluvy zo dňa 29.9.2000 pracovala ako robotníčka v Lesoch Slovenskej republiky, š.p., Námestie SNP č. 8, Banská Bystrica, odštepny závod Prievidza, ul. Švéniho č. 7, Prievidza. Dňa 23.10.2002 pod č. 2647/2002 jej bola hlásená choroba z povolania - ochorenie prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo alebo prostredníctvom prenášačov - položka č. 26-07 vyhl. č. 149/1988 Zb.. Lekárskym posudkom č. XXXX/XXXX zo dňa 23.10.2002 bolo hodnotené bolestné počtom bodov 150. Zdravotný stav sa jej nezlepšil, opakovane bola liečená a následne ochorenie prešlo do chronického štádia. Lekárskym posudkom č. 113/21010 zo dňa 18.2.2010 bolo hodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 400. Rozhodnutím číslo XXXX-XX/XXXX-PD zo dňa 28.9.2011 jej žalovaný za 400 bodov priznal základnú náhradu vo výške 800,- eur. Listom zo dňa 10.10.2011 ho podľa § 6 vyhl. č. 32/1965 Zb. požiadala o zvýšenie náhrady na dvojnásobok. V dôsledku predmetnej choroby z povolania, ktorá jej bola zistená v produktívnom veku, natrvalo stratila schopnosť vykonávať prácu robotníčky v lesoch a akúkoľvek inú prácu vo

vonkajšom prostredí, kde by bola možnosť prísť do kontaktu s kliešťami. Borelióza je ochorenie, proti ktorému neexistuje očkovanie a ani po jeho prekonaní sa v tele nevytvoria obranné látky, preto sa môže kedykoľvek zopakovať. Postihuje celý organizmus, pričom v jeho chronickom štádiu už dochádza k postihnutiu srdcového svalu a nervového systému. Výrazným spôsobom je obmedzené jej uplatnenie nielen vo sfére pracovnej, ale i rodinnej, kultúrnej, športovej a spoločenskej. Pre trvalé následky choroby z povolania trpí pocitmi slabosti, malátnosti, má problémy so srdcom a s celým nervovým systémom, so spánkom, čo nepriaznivo vplýva na jej psychický stav. Je stále nervózna, podráždená, so stratou záujmov. Trpí aj bolesťami hlavy, svalov a kĺbov. Výkon domácich prác, napr. upratovanie, varenie si musí limitovať. Pred zistením choroby z povolania sa venovala turistike, čo je v súčasnej dobe vylúčené, lebo i samotný pobyt na vonkajšom prostredí je pre ňu rizikový. Rada pracovala na záhrade, pestovala zeleninu i okrasné rastliny. Zanechala ručné práce - pletenie, vyšívanie, ktorá činnosť bola jej záľubou. Obmedzenia pretrvávajú, stupňujú sa a zhoršujú jej každodenný život, a psychické problémy s tým spojené. Z týchto dôvodov si uplatňuje zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 8.000,- eur.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že predpokladom mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je existencia takých skutočností, ktoré umožňujú záver, že obmedzenia žalobkyne nie je možné vyjadriť základným odškodnením, ktoré samotné už predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre jej životné úkony, a pre uspokojenie a plnenie životných a spoločenských potrieb a úloh. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1Cdo 67/2007, podľa ktorého účelom odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia nie je nahrádzať alebo sociálne zabezpečovať osobu. Cieľom je, poskytnutie zadosťučinenia a satisfakcie. Odškodnenie má reparovať následky škody na zdraví, ktoré sú trvalého rázu a majú preukázateľne nepriaznivý vplyv na uplatnenie poškodeného v živote a v spoločnosti, najmä na uspokojenie jeho životných a spoločenských potrieb, vrátane výkonu doterajšieho povolania alebo prípravy na povolanie, ďalšieho vzdelávania a možnosti uplatniť sa v živote rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom, a to s ohľadom na vek poškodeného v dobe vzniku škody na zdraví. Odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Zvýšenie náhrady o ďalší 10 násobok považoval za neprimerane vysoké.

4. Dňa 16.11.2011 na základe návrhu žalovaného LESY Slovenskej republiky, š.p., Námestie SNP č. 8, Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, odštepny závod Prievidza, ul. Švéniho č. 7, Prievidza oznámili, že vstupujú do konania ako vedľajší účastník (po 1.7.2016 označenie: intervenient) na strane žalovaného. Uviedol, že ako zamestnávateľ chorobu z povolania u žalobkyne zistenú uznal a príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne zaslal súhlasne stanovisko so zvýšením náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 100%. Ponechal na úvahe súdu, či uplatnený nárok posúdi ako prípad hodný osobitného zreteľa.

5. Podaním zo dňa 5.3.2012 žalobkyňa prostredníctvom zástupcu navrhla, aby súd pripustil zmenu - rozšírenie žaloby o zaplatenie sumy 7.000,- eur. Procesný návrh odôvodnila tým, že lekárske posudky č. 265/2012 zo dňa 24.2.2012, z titulu progresie ochorenia jej bolo zvýšené bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia na 600 bodov, t. j. celkovo o 200 bodov.

6. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7Cpr 1/2011-92 zo dňa 15.3.2012 pripustil zmenu - rozšírenie žaloby o zaplatenie 7.000,- eur, uplatňovanej titulom mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

7. Na pojednávaní dňa 30.7.2012 žalovaný uplatnil námietku premlčania nároku žalobkyne, ktorým sa domáhala zvýšenia náhrady na základe lekárskeho posudku o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 400 (č. 113/2010 zo dňa 18.2.2010). Poukázal na znalecký posudok č. 1/2012 Doc. MUDr. Evy Teodory Gálikovej, CSc. s tým, že zdravotný stav žalobkyne bol ustálený už v roku 2006. Uviedol, že v tomto roku bolo možné objektívne urobiť bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne.

8. Na pojednávaní dňa 30.7.2012 a dňa 14.12.2012 žalobkyňa, prostredníctvom zástupcu poukázala na rozhodnutie žalovaného č. XXXX-XX/ XXXX-PD zo dňa 28.9.2011 s tým, že z neho vyplýva, že za dátum ustálenia jej zdravotného stavu je potrebné považovať dátum: 18.2.2010. V prípade, ak by nárok

bol premlčaný, žalovaný by jej nepriznal základnú náhradu za 400 bodov, a ani zvýšenie podľa § 6 ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb., pričom je viazaný právnym názorom Krajského súdu Trenčín č. k. 11S 18/2011-33 zo dňa 20.4.2011.

9. V písomnom podaní zo dňa 31.5.2013 a zo dňa 19.9.2013 žalobkyňa prostredníctvom zástupcu uviedla, že podľa § 8 vyhl. č. 32/1965 Zb. o vydanie lekárskeho posudku síce môže požiadať poškodený a právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá zodpovedá za poškodenie za zdraví, avšak v praxi sa toto ustanovenie fakticky neuplatňovalo. Poškodený nemá vedomosť o štádiách choroby z povolania, ktoré by mu umožňovali zistiť, kedy má nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia, a zamestnávateľ je v tom istom postavení, a na takomto vydaní posudku zrejme ani nemal záujem, zvlášť v období, keď náhradu škody sám vyplácal. Posudok o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, bez akejkoľvek žiadosti alebo podnetu tretieho subjektu, vydávali pracoviská pracovného lekárstva. Je to logické, lebo len ich lekári vedia, v akom štádiu sa ochorenie nachádza, a kedy je dôvod na vydanie posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 9 vyhl. č. 32/1965 Zb.. Vyšetrenia absolvovala pravidelne. Ak príslušné zdravotnícke zariadenie, ktoré je pritom štátnou inštitúciou lekárskeho posudku nevydalo, hoci tak urobiť malo, došlo z jeho strany k závažnému pochybeniu, ktoré ju hrubým spôsobom poškodilo. Štátnou inštitúciou je aj žalovaný, ktorý uplatňuje námietku premlčania. Jej uplatnenie predstavuje zásah do jej subjektívnych práv takej intenzity, že je v rozpore s dobrými mravmi. Uplatnená námietka premlčania je absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú súd musí prihliadať ex offio pre jej rozpor s dobrými mravmi.

10. Na pojednávaní dňa 13.9.2013 žalovaný uplatnil námietku premlčania aj u nároku žalobkyne, ktorým sa domáhala zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 7.000,- eur, na základe lekárskeho posudku o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 200 (č. 265/2012 zo dňa 24.2.2012).

11. Žalobkyňa prostredníctvom zástupcu uviedla, že námietka premlčania uplatnená žalovaným dňa 13.9.2013 je tiež neplatným právnym úkonom z dôvodov, na ktoré poukázala v súvislosti s prvou uplatnenou námietkou premlčania.

12. Vedľajší účastník (po 1.7.2016 označenie: intervenient) na strane žalovaného v písomnom podaní zo dňa 16.5.2013 a zo dňa 10.4.2014 sa stotožňoval s právnym názorom žalovaného, že žalobkyňou uplatnené nároky sú premlčané.

13. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 7Cpr 1/2011-465 zo dňa 11.9.2015 žalobu žalobkyne o zaplatenie 8.000,- eur zamietol a žalobu o zaplatenie 7.000,- eur vylúčil na samostatné konanie (veci bola pridelená spisová značka č. k. 7Cpr 5/2015).

14. Súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku uviedol, že nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. je právom majetkovej povahy a podlieha premlčaniu. Podľa vypracovaného znaleckého posudku č. 1/2013 a jeho Doplnenia č. 1, po uplynutí 1 roka od hlásenia choroby z povolania - koncom mesiaca október 2003 bol zdravotný stav žalobkyne ustálený tak, že bolo možné po prvýkrát bodovo hodnotiť jej sťaženie spoločenského uplatnenia podľa položky č. 87, tabuľky č. IV. prílohy vyhl. č. 32/1965 Zb. (počtom bodov 400). Vtedy choroba z povolania bola už v chronickom III. štádiu a jej príznaky boli stabilizované až do roku 2006. Súd uviedol, že už v októbri 2003, resp. najneskôr 16.4.2004 (po skončení dispenzárnej prehliadky a vyšetrení s ňou spojených) žalobkyňa mala robiť kroky potrebné k tomu, aby lekárom bolo bodovo hodnotené jej sťaženie spoločenského uplatnenia, prípadne, aby lekár zaujal stanovisko k tomu, či takéto hodnotenie je zatiaľ predčasné. Vtedy mala pritom vedomosť, že zodpovedným subjektom je vedľajší účastník (po 1.7.2016 intervenient), za ktorého však plní žalovaný. Súd poukázal na to, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nie je viazaný na okamih, kedy sa poškodený zo znaleckého posudku alebo lekárskej správy dozvie bodové hodnotenie svojej ujmy. Súd dospel k záveru, že došlo k premlčaniu 1. uplatneného nároku o zaplatenie sumy 8.000,- eur. Žalobkyňa o prejavoch choroby z povolania, o ich trvaní vedomosť mala i z vlastného pozorovania zdravotného stavu, dostatočne ale nebdela nad svojimi právami, ak nepostupovala podľa § 8, § 9 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb.. Podľa názoru súdu, nejednalo sa o výnimočný prípad, ktorý by bol dôvodom pre aplikáciu ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

15. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku súdu prvého stupňa ďalej vyplýva, že vec - nárok žalobkyne o zaplatenie 7.000,- eur (samostatný nárok) vylúčil na samostatné konanie, lebo sa nehodil na spojenie s vecou o zaplatenie sumy 8.000,- eur.

16. Proti tomuto rozsudku, jeho výroku o zamietnutí žaloby, žalobkyňa podala včas odvolanie.

17. Žalobkyňa odvolanie odôvodnila tým, že námietka premlčania uplatnená žalovaným je v rozpore s dobrými mravmi. Ako robotníčka nemala žiadne odborné predpoklady preto, aby vedela posúdiť, že zdravotný stav je taký, že má nárok na vydanie posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia. Ustanovenie § 9 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb. pritom neznamená, že automaticky od doby, keď stav poškodeného možno považovať za ustálený, začne plynúť premlčacia doba. Ide len o možnosť pracoviska pracovného lekárstva vydať uvedený posudok. V tejto súvislosti poukázala i na rozsudok Krajského súdu Trenčín č. k. 11S XX/XXXX-XX zo dňa XX.X.XXXX, ktorým zrušil rozhodnutie žalovaného č. XXXX-X/XXXX-BA, 111000373 zo dňa 17.1.2011 a č. ISUP 111 000 8310 zo dňa 5.10.2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a na základe ktorého rozsudku jej potom bola priznaná a vyplatená náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia.

18. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu poukázal na závery znaleckého posudku č. 1/2013 a jeho Doplnenia č. 1 s tým, že sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s chorobou z povolania zistenou dňa 23.7.2002 u žalobkyne mohlo byť ohodnotené výlučne v období od mesiaca októbra 2003 a najneskôr do 6.6.2005, v ktorý deň u nej bolo zistené nové neprofesionálne ochorenie na boreliózu, ktoré v tom čase bolo v I. štádiu. Na trvalých následkoch a na sťažení spoločenského uplatnenia žalobkyne sa podľa znalkyne tak podieľajú profesionálne ako aj nové neprofesionálne ochorenie na boreliózu, pričom ich presný podiel nemožno stanoviť. Vzhľadom na toto znalecké zistenie, na posudky o sťažení spoločenského uplatnenia vydané po tomto dátume, teda i na posudok zo dňa 18.2.2010, by súd vôbec nemal prihliadať. Podľa jeho názoru, ak lekárske posudky o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia bol vydaný v rozpore s vyhl. č. 32/1965 Zb., žalobkyňa v súvislosti s ním ani nemohol vzniknúť uplatnený nárok, a to nielen z dôvodu premlčania nároku, ale hlavne z dôvodu, že z bezprávia nemôže vzniknúť právo.

19. Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.5.2016 rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

20. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že žalovaný nároky žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku zo dňa 18.2.2010 odškodnil, k čomu pristúpil po zrušujúcom rozhodnutí súdu v správnom konaní, ktorý mu nariadil zaoberať sa dôsledne otázkou premlčania, najmä s ohľadom na rozpory v stanovisku Kliniky pracovného lekárstva a lekárov poisťovne. Podľa odvolacieho súdu je možné uzavrieť, že žalovaný posúdil otázku premlčania nároku v prospech žalobkyne a nárok jej priznal a uhradil. Vzhľadom na uvedené legitímne očakávala, že v konaní, v ktorom je jej nárok odvodený od základného bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, nebude otázka premlčania jej nároku predmetom dokazovania, resp., že záver súdu v otázke námietky premlčania pre ňu nebude negatívny. Klinika pracovného lekárstva Univerzitnej nemocnice Martin je odbornou inštitúciou s vysoko profesionálnym kreditom, preto vzhľadom na ich stanovisko, očakávaná žalobkyne v tomto konaní v otázke premlčania, že teda táto námietka neobstojí, boli legitímne. Odvolací súd poukázal na to, že v prejednávanej veci ide o pracovnoprávny nárok zamestnankyne, ktorá ochorela závažnou chorobou, dôsledky ktorej sú pre ňu ťaživé, kvalitu jej života významne zhoršili, preto povinnosťou súdu je pristupovať k nároku zamestnanca so zvýšenou starostlivosťou, potrebnou ochranou slabšej strany právneho vzťahu (ako ich definuje aj komunitárne právo). Ak teda v inom konaní o náhrade nároku žalobkyne za sťaženie spoločenského uplatnenia bolo o otázke premlčania rozhodnuté v jej prospech, ale aj vzhľadom na nejednoznačný záver znalcov o ustálení jej zdravotného stavu, v predmetnom konaní rozhodnutie súdu nezodpovedá princípu právnej istoty. Nárok žalobkyne vyplýva z jej sociálnych práv, ktorých garantom je štát a to prostredníctvom svojich verejnoprávnych inštitútov, medzi ktoré patrí aj žalovaný. V prípade sociálnych práv občanov sa vyžaduje aktivita štátu, resp. jej inštitúcií pri zabezpečení ochrany sociálnych práv občanov, medzi ktoré patrí aj právo na zabezpečenie a odškodnenie zamestnanca v prípade pracovného úrazu a choroby z povolania, ktoré zamestnávateľ ako zodpovedný subjekt podľa § 195 Zák. práce poisťuje u žalovaného. Odvolací súd ďalej uviedol, že je neprijateľné a v rozpore s dobrými mravmi, aby žalovaný, ktorému bola hlásená choroba z povolania žalobkyne z roku 2002, pri odškodnení jej ďalších nárokov nebol aktívny. Žalobkyňa

aj vzhľadom na svoj spoločenský status nepoznala svoje práva a žalovaný, sledujúc zrejme svoje fiskálne ciele, v prípade uplatnenia nárokov na odškodnenie závažnej profesionálnej choroby, uplatnil námietku premlčania jej nároku, čo odvolací súd za správne nepovažuje. Prostredníctvom svojich zamestnancov disponuje dostatočným pemzom poznatkov, ktoré z hľadiska svojho postavenia mal aktívne vo vzťahu k nárokom žalobkyne uplatniť a byť jej pri odškodňovaní nápomocný. Odvolací súd tiež poukázal na to, že žalobkyňa závažne ochorela pri výkone, zvlášť v tejto dobe významnej práci, z hľadiska zmiernenia ekologických problémov a to v lesnom hospodárstve ako lesná robotníčka pri pestovaní a zalesňovaní. Podieľala sa totiž na plnení úloh štátu na úseku životného prostredia, a ten istý štát - jeho inštitúcia jej odmietne nahradiť škodu, ktorá jej vznikla na zdraví v súvislosti s výkonom práce. Je pritom zrejmé, že žalovaný pri jej odškodňovaní bol pasívny a nestaral sa, či žalobkyni boli odškodnené všetky zákonné nároky. Takýto postup a následný procesný úkon žalovaného, ktorým uplatnil námietku premlčania nároku žalobkyne, je v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd ďalej uviedol, že pokiaľ žalovaný v priebehu konania, ako aj vo svojom vyjadrení k odvolaniu akcentoval, že žalobkyňa bola v neskoršom období znova atakovaná kliešťom, a jej ťažkosti preto môžu byť neprofesionálneho pôvodu, tak podľa odborných záverov Kliniky pracovného lekárstva Martin, žalobkyňa nikdy nebola vyliečená z prvého ataku, pretože testy dva mesiace po sebe nikdy neboli negatívne.

21. Podľa uvedeného rozhodnutia odvolacieho súdu, jeho právny záver o neopodstatnenosti námietky premlčania nároku žalobkyne je pre okresný súd záväzný. Jeho úlohou pritom v ďalšom konaní bude zaoberať sa a posúdiť právne významné skutočnosti podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb., a o uplatnenom nároku žalobkyne znova rozhodnúť.

22. Žalobkyňa označila dôkazy: svoj výsluch ako strany sporu, výsluch svedka C. N., oboznámenie sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú prílohou žaloby, vyžiadanie lekárskeho správ od jej ošetrojúceho lekára.

23. Žalovaný s intervenientom označili dôkazy: vyžiadanie lekárskej správy od ošetrojúceho lekára žalobkyne, oboznámenie sa so znaleckým posudkom č. 1/2012 Doc. MUDr. Evy Teodory Gálikovej, CSc.

24. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

25. Pred nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku súd vykonal aj iné dôkazy, ako navrhli strany sporu. Ich vykonanie bolo nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 veta prvá v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku).

26. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, svedkov C. N., C.. J. G., znalkyne Doc. C.. R. P. N., CSc., oboznámením sa s pracovnými zmluvami uzavretými medzi intervenientom a žalobkyňou, s hlásením choroby z povolania, s posudkom o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, s lekárskejšími správami z oddelenia pracovného lekárstva v Prievidzi, s rozhodnutím žalovaného zo dňa 28.9.2011 a zo dňa 25.10.2011, s výpisom z listu vlastníctva, s lekárskejšími správami zo Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, z Univerzitetnej nemocnice Martin, so znaleckým posudkom č. 1/2012 Doc. MUDr. Evy Teodory Gálikovej, CSc., s odborným posudkom o invalidite, s lekárskejšími správami MUDr. R. N., MUDr. R. J., so znaleckým posudkom MUDr. S. P. č. 1/2013 a s jeho Doplnením č. 1, s písomnými vyjadreniami znalkyne, s lekárskejšími správami MUDr. G. C., s listinnými dôkazmi predloženými spoločnosťou LESPROGRES, s.r.o. Nitrianske Pravno.

27. Medzi žalobkyňou a intervenientom na strane žalovaného dňa 29.9.2000, dňa 15.3.2001, dňa 14.3.2002, dňa 24.3.2003 a dňa 26.3.2004 bola uzavretá pracovná zmluva na dobu určitú, resp. do ukončenia lesopestovných prác. Pracovný pomer, ktorý vznikol na základe pracovnej zmluvy zo dňa 14.3.2002 bol skončený uplynutím doby určitej dňa 18.10.2002. Pracovný pomer, ktorý vznikol na základe pracovnej zmluvy zo dňa 26.3.2004 bol skončený uplynutím doby určitej dňa 30.9.2004.

28. Dňa 23.10.2002 žalobkyni bolo vypracované hlásenie choroby z povolania č. 2647/2002: ochorenie prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo alebo prostredníctvom prenášačov, s dátumom zistenia dňa 23.7.2002.

29. Lekárskym posudkom č. 113/2010 zo dňa 18.2.2010, vydaným Nemocnicou s poliklinikou Prievidza, so sídlom v Bojniciach, Poliklinické oddelenie pracovného lekárstva podľa tabuľky č. IV., položka č. 87

vyhl. č. 32/1965 Zb. žalobkyni bolo bodovo hodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 400. V lekárskom posudku je uvedené, že bolo u nej zistené pretrvávajúce symptomatológie choroby z povolania, s nutnosťou opakovanej ATB terapie, pričom ide o chronické štádium boreliózy (II. štádium).

30. Dňa 7.9.2010 posudkový lekár žalovaného, pre účely náhrady vykonal kontrolu bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne. Zo zápisnice o vykonanej kontrole vyplýva, že lekársky posudok je správny, avšak podľa zdravotnej dokumentácie jej zdravotný stav bol ustálený už v mesiaci decembri 2003. Následne rozhodnutím č. 1110008310 zo dňa 5.10.2010 žalovaný, z dôvodu premlčania nároku žalobkyni náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nepriznal.

31. Rozhodnutím č. 6346-4/2011-BA zo dňa 17.1.2011 Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava ako odvolací orgán odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil rozhodnutie žalovaného.

32. Krajský súd Trenčín v konaní o preskúmaní zákonnosti rozhodnutí zrušil rozhodnutie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa X.XX.XXXX a č. XXXX-X/XXXX-BA zo dňa XX.X.XXXX, a podľa § 250j, ods. 2 písm. c) O.s.p. vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie s tým, že záver o premlčaní nároku je predčasný.

33. Rozhodnutím č. XXXX-XX/XXXX-PD zo dňa 28.9.2011 žalovaný žalobkyni priznal náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 800,- eur. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že dňa 6.9.2011 mu bolo doručené vyjadrenie MUDr. N. T., Q., z Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie, Univerzitnej nemocnice Martin s tým, že za ustálenie zdravotného stavu žalobkyne je potrebné považovať dátum, ktorý uviedla MUDr. J. G. v posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, t. j. 18.február 2010.

34. Rozhodnutím č. XXXX-XX/XXXX-PD zo dňa 25.10.2011 žalovaný priznal žalobkyni zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 6 ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb. vo výške 800,- eur.

35. Z výsluchu žalobkyne zo dňa 27.1.2012 (pred vydaním posudku o zvýšení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia na 600 bodov, t. j. celkovo o 200 bodov) vyplýva, že v dôsledku choroby z povolania trpí stavmi únavy, bolesti, záškľbmi v rôznych častiach tela, malátnosti, podráždenosti, nervozity, nezáujmom o to, čo sa deje v jej okolí. Bolesť niekedy trvá aj 24 hodín a je intenzívna, akú pred zistením choroby z povolania nepoznala. Za účelom jej zmiernenia užíva lieky. Z dôvodu uvedených stavov, výkon domácných prác (varenie, upratovanie, atď.) musí prerušiť a následne si oddýchnuť. Táto situácia trvá po dobu troch až štyroch rokov. Býva v spoločnej domácnosti s manželom a deťmi. Manžel so synom jej v domácných prácach pomáhajú (najmä pri umývaní okien, vysávaní). Dcéra je zdravotne postihnutá a uznaná za invalidnú, odkázaná na starostlivosť zo strany inej osoby. Pred zistením choroby z povolania bola schopná dcéru poskytnúť potrebnú starostlivosť. Po jej zistení, v starostlivosti o dcéru jej už pomáhajú ostatní členovia rodiny. Po dobu niekoľkých rokov má problémy so spánkom, sú obdobia, keď krátko po tom ako zaspí, sa zobudí. Stavmi podráždenosti a nervozity trpí asi päť rokov. Jej reakcie sú spomalené, všetko jej dlhšie trvá. Pred zistením choroby z povolania voľné chvíle trávila pobytom v prírode (turistika). Tieto aktivity zanechala, lebo by mohla prísť do kontaktu s kliešťami. Zdržiava sa len v okolí domovej nehnuteľnosti. Jej záľubou boli ručné práce - pletenie, vyšívanie. Tejto činnosti po roku 2002 sa ešte venovala, ale v menšom rozsahu. Dôvodom boli stavy únavy, malátnosti, bolesti rúk. Po dobu päť rokov sa ručným prácam už nevenuje. Pred zistením choroby z povolania, v intenzite každý deň na jednu hodinu sa chodila bicyklovať. Po roku 2002 v tejto činnosti ešte pokračovala, ale v obmedzenom rozsahu - pol hodiny denne, a po dobu štyroch rokov sa jej už nevenuje. Dôvodom je, že sa jej točí hlava, má strach, že spadne a bolia ju horné aj dolné končatiny. Pred zistením choroby z povolania s manželom viedli kultúrny a spoločenský život. Chodili do kina (každý mesiac), na návštevy príbuzných (každý týždeň), v lete sa zúčastňovali slávností, koncertov a štyri až päťkrát do roka išli na zábavu. V období rokov 2002 až 2007 v tomto spôsobe života pokračovali, ale v obmedzenom rozsahu. Posledné štyri roky chodí už len k bratovi a sestre pri príležitosti ich menín a sviatkov. Dôvodom sú stavy únavy, ktorými trpí. V období rokov 2002 až 2007 vykonávala práce pri obhospodarovaní záhrady a to sadenie a zber úrody. Stavy únavy, bolesti krížovej chrbtice, rúk jej bránili práce vykonávať vo väčšom rozsahu. Po dobu piatich rokov už žiadne práce nevykonáva.

36. Z výsluchu svedka C. N. zo dňa 30.7.2012 vyplýva, že následky choroby z povolania, ktorou žalobkyňa trpí, ovplyvnili život členov rodiny, vrátane zdravotne postihnutej dcéry. Postupne sa u nej

objavili stavy únavy, malátnosti, ktoré ju obmedzujú v realizovaných činnostiach. Pokiaľ sa dobre necíti, komunikáciu s okolím odmieta, uzatvára sa do svojho vnútra. Stavy nervozity, ktorými tiež trpí sa prenášajú i na ostatných členov domácnosti. Po zistení choroby z povolania sa u nej objavili bolesti, ktoré trvajú i 24 hodín. Vtedy nie je schopná nič robiť. Sú obdobia, keď má narušený spánok. Zaspí a následne sa prebudí. Tieto problémy u nej sa objavili postupne. Pri výkone domácich prác je odkázaná na jeho pomoc. Žalobkyňa zanechala aktivity, z výkonu ktorých sa tešila: ručné práce. Dôvodom boli problémy so zrakom, s rukami a zmenený psychický stav. Z hľadiska časového nevedel uviesť, kedy sa tejto činnosti prestala venovať. Z dôvodu zdravotných problémov žalobkyne, ale i jeho, pred piatimi rokmi prestali obhospodarovať záhradu situovanú pri rodinnom dome. Žalobkyňa sa vyhýba kultúrnemu i spoločenskému životu. Obmedzovať ho začala postupne, asi tri až štyri roky po zistení choroby z povolania. V spoločnosti sa dobre necíti. Spolu pritom chodili do divadla, kina, na kúpalisko alebo plaváreň. Nepamätal si, kedy naposledy boli v kine, na kúpalisku alebo plavárni, ale na predstavení v kine boli pred tromi rokmi (pred 30.7.2012). Pre problémy s rovnováhou, ktoré sú dôsledkom choroby z povolania, pred piatimi rokmi zanechala i bicyklovanie.

37. Z výsluchu svedkyne MUDr. J. G. vyplýva, že v roku 2009 u žalobkyne vykonala základné fyzikálne vyšetrenie, oboznámila sa s údajmi z jej zdravotnej dokumentácie od dátumu posledného vyšetrenia (august 2006), doporučila jej vyšetrenie u infektológa, ktorý stav zhodnotil nasledovne: borelióza II. štádia, stav po liečbe s pretrvávaním subjektívnych ťažkostí. Po konzultácii zdravotného stavu žalobkyne na Klinike pracovného lekárstva a toxikológie Martin, vystavila posudok o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 400.

38. Z lekárskej správy MUDr. R. N. vyplýva, že žalobkyňa v jeho neurologickej ambulancii absolvuje vyšetrenia od roku 2003, pričom si sťažuje na stavy slabosti, malátnosti, nervozity, podráždenosti, bolesti, poruchy spánku.

39. Podľa lekárskej správy MUDr. R. J., po zistení predmetnej choroby z povolania žalobkyňa pri realizovaných vyšetreniach si sťažovala na slabosť, malátnosť, nervozitu, podráždenosť, poruchy spánku, bolesti svalov a kĺbov. V súvislosti s týmto ochorením má obmedzenia. Prestala sa bicyklovať, neudrží rovnováhu, neverí si, pri výkone domácich prác je odkázaná na pomoc manžela. Ručným prácam pre problémy so zrakom a trpnutie rúk sa nevenuje. Pre osteoartrózu kĺbov rúk, bolestivý chrbticový syndróm je v liečbe reumatológa.

40. Podľa vyjadrenia MUDr. N. T. CSc., Klinika pracovného lekárstva a toxikológie, Univerzitnej nemocnice Martin zo dňa 4.3.2011, sťaženie spoločenského uplatnenia sa hodnotí vtedy, ak ochorenie prejde do chronického štádia, pričom medzi akútnym ochorením a klinickou manifestáciou chronického štádia môže uplynúť rôzne dlhé obdobie.

41. Zo znaleckého posudku č. 1/2012 Doc. MUDr. R. P. N., CSc., vypracovaného na základe objednávky žalovaného vyplýva, že klinický priebeh Lymfocytárnej boreliózy má 3 štádia: I. včasné lokalizované štádium, II. včasné disseminované štádium, III. neskoré (chronické) disseminované štádium. Chronické štádium sa objavuje niekoľko mesiacov až rokov po iniciálnej infekcii a často má progresívny charakter. Na európskom kontinente najčastejším typom chronického postihnutia je neurologické (chronické) postihnutie. Po roku 2006 symptómatica ochorenia (pseudoneurasthenický a únavový syndróm, chronické bolesti hlavy) narastala, o čom svedčí aj hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 400.

42. Na určenom termíne pojednávania znalkyňa Doc. MUDr. R. P. N., CSc. (v priebehu konania na základe jej žiadosti bola vyčiarknutá zo zoznamu znalcov) uviedla, že žiadny znalec sa nedokáže jednoznačne vyjadriť, kedy bol zdravotný stav žalobkyne ustálený tak, že už bolo možné bodovo hodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 400. Od zistenia predmetnej choroby z povolania ani raz nebolo obdobie dvoch mesiacov, počas ktorého by netrpela symptómami tohto ochorenia. Ochorenie na boreliózu je závažné a nevyliciteľné. Organizmus pacienta nemôže byť duševne a ani fyzicky zaťažovaný. Liečba je možná len vo forme antibiotík. Od roku 2002 žalobkyňa trpela bolesťami hlavy, ktoré sa v ďalšom období stupňovali. Pridružila sa únava, štrukturálne poškodenie centrálnej nervovej sústavy a s tým spojené problémy so spánkom, emočná labilita. Tieto symptómy boli prítomné i v roku 2010. Kĺbová forma boreliózy u nej zistená nebola. V súvislosti so symptómami choroby z povolania žalobkyňa nevládze vykonávať ručné práce. Na to, však vplyv má aj uzlíčková osteoartróza, ktorým

degeneratívnym ochorením trpí. S poukazom na stavy únavy, výkon domácich prác si musí limitovať. Jazdu na bicykli jej nedoporučuje, lebo je emotívne labilná, nesústredená. Na ovládanie bicykla vplyva aj uzlíčková osteoartróza, v dôsledku ktorej má ruky menej ohybné.

43. Z vypracovaného znaleckého posudku č. 1/2013 MUDr. Andrey Tomčovčíkovej, znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie choroby z povolania (v priebehu konania na základe jej žiadosti bola vyčiarknutá zo zoznamu znalcov) a z jeho Doplnenia č. 1 vyplýva, že pri hodnotení závažnosti boreliózy sú dôležité klinické príznaky, t. j. subjektívne ťažkosti a zmeny na orgánoch a ich objektivizácia. Stanovenie hladiny protilátok proti borélii v krvi v praxi znamená to, že človek prekonal infekciu boréliou. Následne podľa ich hladiny nemožno jednoznačne hodnotiť aj závažnosť boreliózy ako choroby. U žalobkyne podľa údajov v zdravotnej dokumentácii od zistenia choroby z povolania dlhodobo pretrvávali subjektívne ťažkosti, najmä bolesti hlavy, malátnosť, slabosť. Od roku 2006 prejavy ochorenia sa začali viac zhoršovať, opakovane bola liečená infektológom. Zistené boli príznaky poškodenia centrálnej nervovej sústavy. Dňa 6.6.2005 pri infektologickom vyšetrení lekár na ľavom ramene žalobkyne konštatoval začervenané miesto, typické pre I. štádium boreliózy. Následne bola liečená antibiotikami. Nová infekcia bola neprofesionálnou boreliózou a mohla prejsť do III. štádia, a tiež zhoršiť následky a prejavy už existujúcej choroby z povolania.

44. Po vypracovaní znaleckého posudku č. 1/2013 a jeho Doplnení č. 1 k lekárskeму vyšetreniu zo dňa 6.6.2005 žalobkyňa uviedla, že na ľavom ramene mala červené miesto. Je možné, že ju poštípala nejaký hmyz, kliešťa si však neodstraňovala. V prostredí, kde sa kliešte vyskytujú sa nezdržovala. Postihnuté miesto ju svrbelo, a preto si ho škriabala. Lekár jej predpísal masť.

45. Svedok C. N. sa nevedel vyjadriť, či pred dátumom 6.6.2005 žalobkyňa bola atakovaná kliešťom, resp. ju poštípala nejaký hmyz.

46. V písomnom vyjadrení zo dňa 8.8.2014 znalkyňa uviedla, že z lekárskej správy MUDr. G. C. zo dňa 6.6.2005 vyplýva, že pred mesiacom bola zaklieštená na ľavom ramene. Na ľavom ramene v čase vyšetrenia mala prítomný erytém (začervenanie) s typickými ECM (chronické migrujúce začervenanie), ktoré sú príznakom I. štádia boreliózy. Podľa uvedeného stavu MUDr. G. C. stanovil diagnózu: borelióza I. štádia v aktivite a začal ju liečiť štandardným postupom - antibiotikami (Sumamed) v ten istý deň.

47. V lekárskej správe zo dňa 6.6.2005 je uvedené: „pred mesiacom bola zaklieštená na ľavom ramene, asi 3 dni pozoruje v tomto mieste zvyrazňujúci sa erytém“. „SPL: na ľavom ramene je prítomný erytém s typickými príznakmi ECM“. „DG: „Boreliosis - I. štádium v aktivite“. „DOP.: zahajujem liečbu Sumamed...“.

48. V lekárskej správe zo dňa 2.7.2014 MUDr. G. C. uviedol, že „SPL“ znamená: popis lokálneho nálezu, „ECM“: chronické migrujúce začervenanie (začervenanie s centrálnym výbledom a známkami šírenia do periférie na okraji). V prípade, ak by žalobkyňu poštípala iný hmyz, nález by mohol byť rovnaký.

49. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

50. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

51. Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy.

52. Podľa § 4 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len „následky“). Odškodnenie

za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti.

53. Podľa § 7 ods. 3 citovanej vyhlášky, v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2.

54. Predmet civilného sporového konania vymedzuje žalobca, a to určením predmetu žaloby a určením rozhodujúcich skutočností.

55. Žalobkyňa žalobou zo dňa 11.10.2011 predmetom konania urobila nárok o zaplatenie sumy 8.000,- eur, uplatňovanej titulom mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (v znení účinnom do 31.7.2004) a § 11 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení iných právnych predpisov. Uplatnený nárok odôvodnila predovšetkým výpočtom jednotlivých symptómov choroby z povolania, ktorou je postihnutá a ich dôsledkami - obmedzeniami vo sfére pracovnej, kultúrnej, športovej, spoločenskej, s negatívnym dopadom na rodinný život s tým, že sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ohodnotené lekárskeho posudkom zo dňa 18.2.2010 počtom bodov 400.

56. S poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. a ustanovenie § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb., na prejednanie predmetnej veci je daná právomoc súdu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Cdo 105/2011).

57. Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.5.2016 rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že jeho záver o neopodstatnenosti námietky premlčania nároku žalobkyne, uplatnenej žalovaným, je pre okresný súd záväzný.

58. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalovaný nároky žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia odškodnil, a to podľa lekárskeho posudku zo dňa 18.2.2010, k čomu pristúpil po zrušujúcom rozhodnutí súdu v správnom konaní, ktorý mu dôsledne nariadil zaoberať sa otázkou premlčania nároku žalobkyne. Vzhľadom na uvedené, žalobkyňa legitímne očakávala, že v predmetnom konaní, v ktorom je jej nárok odvodený od základného bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, otázka premlčania jej nároku predmetom dokazovania nebude, resp., že záver súdu o tejto otázke pre ňu nebude negatívny. Žalovaný pri jej odškodňovaní bol pasívny a nestaral sa, či boli odškodnené všetky jej zákonné nároky. Žalobkyňa vzhľadom aj na svoj spoločenský status, svoje práva nepoznala a žalovaný (sledujúc zrejme svoje fiskálne ciele), ak uplatnil námietku premlčania v prípade nárokov na odškodnenie závažnej profesionálnej choroby, tak uplatnenie tohto práva je v rozpore s dobrými mravmi.

59. Po rozhodnutí Krajského súdu č. k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.5.2016 žalovaný na pojednávaní dňa 28.2.2017 opätovne uplatnil námietku premlčania nároku žalobkyne.

60. Podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku (v znení účinnom do 30.6.2016), ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

61. Podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

62. Z uvedených ustanovení vyplýva, že pri zrušení rozhodnutia a následnom vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, odvolací súd je povinný v odôvodnení svojho zrušovacieho uznesenia vysloviť na danú vec právny názor, ktorý slúži súdu prvej inštancie na usmernenie jeho ďalšej činnosti.

63. Ďalší procesný postup prvoinstančného súdu závisí od dôvodov, ktoré viedli k zrušeniu rozhodnutia.

64. Viazanosť súdu nižšej inštancie právnym názorom súdu vyššej inštancie (stupňa), je vykonaním ústavného princípu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ktorého je integrálnou súčasťou (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky PL. ÚS37/03, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Cdo 12/2016).

65. Žalovaný na pojednávaní dňa 28.2.2017 uplatnenú námietku premlčania nároku žalobkyne odôvodnil rovnako, ako pred rozhodnutím Okresného súdu Prievidza rozsudkom č. k. 7Cpr 1/2011-465 zo dňa 11.9.2015, t. j., že koncom mesiaca októbra 2003 jej zdravotný stav bol ustálený tak, že bolo možné po prvýkrát hodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia poškodenej položkou č. 87 - následky ostatných prenosných a parazitárnych chorôb, počtom bodov 400. Poukázal na znalecký posudok č. 1/2013 a jeho Doplnenie č. 1 znalkyne MUDr. Andrey Tomčovčíkovej, podľa ktorého sťaženie spoločenského uplatnenia pritom bolo možné bodovo hodnotiť najneskôr do 6.6.2005, kedy žalobkyňi bolo zistené nové neprofesionálne ochorenie na boreliózu. Na posudok zo dňa 18.2.2010 by preto súd nemal prihliadať. Uviedol, že pred rozhodnutím č. k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.5.2016 Krajský súd Trenčín v totožnej veci vedenej pod č. k. 6CoPr 5/2015 (týkajúcej sa veci vedenej na Okresnom súde Prievidza č. k. 13Cpr 2/2014) v otázke premlčania rozhodol inak.

66. Iba vo výnimočných prípadoch sa princíp viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu nemusí uplatniť. Pôjde najmä o situáciu, ak v dôsledku zmeny skutkových zistení, z ktorých odvolací súd vychádzal, už jeho právny názor nie je možné rešpektovať, pretože je napríklad potrebné aplikovať inú právnu normu.

67. Po rozhodnutí Krajského súdu Trenčín č. k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.5.2016 k zmene skutkových zistení, z ktorých odvolací súd vychádzal, nedošlo. Súd prvej inštancie je preto viazaný jeho vysloveným právnym názorom a to i za situácie, ak prípadne v obdobnej veci, pred rozhodnutím rozsudkom č. k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.5.2016, rozhodol inak.

68. Ďalší procesný postup tunajšieho súdu, ako to už bolo uvedené, závisel od dôvodov, ktoré viedli k zrušeniu rozhodnutia č. k. 7Cpr 1/2011-465 zo dňa 11.9.2015. Ako súd prvej inštancie sa musí riadiť pokynmi odvolacieho súdu.

69. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Trenčín č. k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.5.2016 (ako to už bolo uvedené), žalovaný nároky žalobkyne (po zrušujúcom rozhodnutí súdu v správnom konaní) na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia odškodnil, a to na základe lekárskeho posudku zo dňa 18.2.2010. Odvolací súd poukázal na legitímne očakávania žalobkyne v predmetnom konaní, v ktorom je jej nárok odvodený od základného bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bolo zaoberať sa a posúdiť už len právne významné skutočnosti podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb., a o uplatnenom nároku rozhodnúť. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2. Odvolací súd neuviedol, že súd prvej inštancie po zrušení veci má postupovať ešte spôsobom, aby zistil, kedy bol zdravotný stav poškodenej žalobkyne ustálený natoľko, aby bolo možné po prvýkrát hodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia (a či teda posudok zo dňa 18.2.2010 je správny), a že až následne sa zaoberať a posúdiť právne významné skutočnosti podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb.. V kontexte s odôvodnením rozhodnutia Krajského súdu Trenčín č. k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.5.2016, najmä s 3. a 4. odsekom strany 9 („odporca odškodnil nároky navrhovateľky na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku zo dňa 18.2.2010, k čomu pristúpil po zrušujúcom rozhodnutí súdu v správnom konaní...“, „vzhľadom na uvedené navrhovateľka legitímne očakávala, že v tomto konaní, v ktorom je jej nárok odvodený od základného bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia...“) je možné vyvodiť, že tunajší súd ako súd prvej inštancie pri rozhodnutí podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. má vychádzať z posudku o bodovom hodnotení zo dňa 18.2.2010 s tým, že je to dátum, v ktorý zdravotný stav žalobkyne bol ustálený natoľko, aby bolo už možné hodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia (počtom bodov 400), a pritom má posúdiť právne významné skutočnosti podľa ustanovenia § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb.. Je potrebné uviesť, že toto ustanovenie nadväzuje i na § 6 ods. 1, podľa ktorého pri odškodňovaní sťaženia spoločenského uplatnenia sa vychádza zo základného počtu bodov, ktorým bolo toto sťaženie ohodnotené v lekárskom posudku.

70. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je náhradou tzv. nemateriálnej ujmy a má slúžiť na to, aby si poškodený mohol obstarat' náhradné pôžitky na kompenzovanie životných obmedzení, ktoré sú dôsledkom choroby z povolania.

71. Zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad určené najvyššie výmery odškodnenia v zmysle § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb., je prípustné len v prípadoch hodných osobitného zreteľa, kedy zapojenie poškodeného do kultúrneho, športového, rodinného, atď. života, je v dôsledku poškodenia zdravia výrazne obmedzené alebo úplne stratené v porovnaní s jeho aktivitami pred vznikom škody.

72. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 23.10.2002 u žalobkyne pod č. 2647/2002 bola hlásená choroba z povolania: ochorenie prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo alebo prostredníctvom prenášačov, s dátumom zistenia dňa 23.7.2002.

73. Lekárskym posudkom zo dňa 18.2.2010 bolo bodovo hodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne počtom bodov 400 (tabuľka č. IV., položka č. 87 prílohy vyhl. č. 32/1965 Zb.).

74. Žalovaný popieral skutkové tvrdenia žalobkyne s tým, že na ich základe nie je možné predmetný prípad posúdiť, ako prípad hodný osobitného zreteľa.

75. Lymfická borelióza je multisystémové infekčné ochorenie, ktoré prebieha v troch štádiách. I. štádium - včasné štádium je lokalizovaná infekcia, ktorá sa prejavuje najmä škvrnitým začervenaním na koži, s možným vytváraním druhotných začervenaní, bolesťami hlavy, malátnosťou. II. štádium - včasné štádium - disseminovaná (roztrúsená) infekcia, vzniká týždne až mesiace po začervenaní na koži. Môže postihnúť nervový systém, srdce, kožu, kĺby - sťahujúce sa zápaly viacerých kĺbov, postihnutie lymfatických uzlín alebo pečene. III. štádium - neskoré štádium - pretrvávajúca infekcia vzniká mesiace až roky po infekcii. Môže postihnúť kĺby - sťahujúce sa zápaly viacerých kĺbov alebo chronický zápal jedného kĺbu, nervový systém - chronický zápal mozgu alebo miechy alebo nervov alebo predčasná demencia, kožu alebo iné - bolesti pohybového aparátu alebo chronický únavový syndróm.

76. Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že žaloba je podaná dôvodne sčasti.

77. Podľa posudku zo dňa 18.2.2010, na základe odborného vyšetrenia a následnej konzultácie prípadu na Klinike pracovného lekárstva a toxikológie, Univerzitnej nemocnice Martin, u žalobkyne bolo zistené pretrvávajúce symptomatológie choroby z povolania i s nutnosťou opakovanej ATB terapie - chronické štádium profesionálnej boreliózy.

78. Pred vypracovaním lekárskeho posudku zo dňa 18.2.2010 o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 400, žalobkyňa trpela chronickou cephaléou (bolesti hlavy), stavmi únavy, slabosti, malátnosti, zníženou výkonnosťou, pri vyšetreniach bola u nej zistená encephalopathia (poškodenie mozgovej činnosti).

79. Symptómy choroby z povolania majú vplyv na kvalitu jej osobného, rodinného, kultúrneho, športového života.

80. Vyhláška č. 32/1965 Zb. upravuje podmienky, za ktorých sa priznáva a poskytuje náhrada za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia. Priznanie náhrady za bolesť nie je podmienené priznaním náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a naopak.

81. Podľa § 2 ods. 2 písm. c) prvá časť vety vyhl. č. 32/1965 Zb. odškodnenie za bolesť nepatrí: za bolesť budúcu (následnú).

82. Žalobkyňa uplatnený nárok z hľadiska skutkového, ako to už bolo uvedené, odôvodnila i tým, že trpí bolesťami hlavy. Ide pritom o bolesti nie v akútnej fáze, ale o následné bolesti a tieto sa odškodňujú v rámci nároku o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Cdo 117/2000, v obdobnej veci).

83. Bolesť (i následná) je subjektívna a je vyvolaná podráždením receptorov pre bolesť. Objektívne, a to pomocou prístrojov nie je možné intenzitu bolesti zmerať.

84. Žalobkyňa, pred vypracovaním posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 400, trpela opakovanými, intenzívnymi bolesťami hlavy, ktoré boli pulzujúceho charakteru a trvali i po dobu 24 hodín. Z lekárskeho správ (nálezová časť vypracovaného znaleckého posudku č. 1/2013) a aj z výsluchu svedka C. vyplýva, že chronická cephaléa u nej bola prítomná. Stavby bolesti jej pritom z organizmu odčerpávali veľa energie, ktorú nedokázala získať späť, lebo sa pridružili i únava, slabosť, malátnosť, podráždenosť, nervozita. Lymfická borelióza patrí medzi veľmi nebezpečné ochorenia a môže postihnúť i životne dôležité systémy tela. Pri vyšetreniach u žalobkyne bola zistená aj encephalopathia a intrapsychická tenzia a s tým spojené poruchy spánku. Zdravotné problémy ju postupne vyradili, resp. obmedzovali v normálnom spôsobe života. Vykonávanie domácich prác (varenie, upratovanie) v porovnaní s obdobím pred zistením choroby z povolania, jej trvalo dlhšie. Práca musela prerušiť a až po tom ako si oddýchla, v nich pokračovala. Pri fyzicky náročnejších domácich prácach, ako je najmä umývanie okien, vysávanie, zostala odkázaná na pomoc rodinných príslušníkov (manžela a syna). Z jej manželského vzťahu pochádza plnoletá, zdravotne postihnutá dcéra, odkázaná na opatrovanie, dohľad a pomoc inej osoby. Dieťa je na žalobkyňu pritom citovo naviazané. Pred zistením choroby z povolania mu poskytovala potrebnú starostlivosť, spoločne trávili voľné chvíle. Zdravotné problémy z choroby z povolania však mali za následok, že pri starostlivosti o dieťa jej už musel manžel pomáhať. Žalobkyňa touto situáciou vnútorne trpela, lebo si uvedomovala, že následky predmetnej choroby z povolania takto zasiahli aj do života ostatných členov rodiny, vrátane postihnutej dcéry. Zmena spôsobu života ako dôsledok symptómov choroby z povolania - vyčerpanosť, únava ju ochudobňovali i o čas, ktorý s dcérou spoločnými aktivitami mohla tráviť. Prestala sa venovať záľube - ručným prácam (pletenie, vyšívanie), obhospodarovať záhradu, ktoré činnosti jej prinášali potešenie a boli zdrojom relaxu. Pre zdravotné problémy - i stratu rovnováhy, stabilitu zanechala jazdu na bicykli. Stavby únavy, malátnosti, vyčerpanosti mali za následok, že sa vyhýbala kultúrnemu a spoločenskému životu. Zo strachu, aby neprišla do kontaktu s kliešťami, voľné chvíle netrávila ani pobytom v prírode, kde si pred zistením choroby z povolania rada chodila odpočinúť, načerpať sily. Život pre ňu prestal byť zmysluplným a stal sa viac menej životom spoza stien rodinného domu, resp. v jeho blízkosti. Vo vzťahu k okoliu zostala vyhýbavá a kontakty udržiavala len so súrodencami, aj to len pri príležitosti ich sviatkov.

85. Z hľadiska žalobkyňou uplatneného nároku bolo potrebné skúmať, či aj iné ochorenia (profesionálne alebo neprofesionálne) sa podieľali na jej obmedzeniach, resp. úplnej strate uplatnenia vo sfére rodinnej, osobnej, kultúrnej, športovej.

86. U žalobkyne kĺbová forma boreliózy zistená nebola.

87. Žalobkyňa sa však sťažovala (súd posudzuje obdobie pred vystavením posudku zo dňa 18.2.2010) na bolesti kĺbov. Z výsluchu Doc. MUDr. Evy Teodory Gálikovej, CSc. vyplýva, že jej bola diagnostikovaná uzlíčková osteoartróza. Ide o degeneratívne ochorenie, ktoré spôsobuje zhoršenie ohybnosti rúk. Podľa lekárskej správy MUDr. R. bola v liečbe reumatológa pre bolestivý chrbticový syndróm. Podľa nálezovej časti znaleckého posudku č. 1/2012 Doc. MUDr. Evy Teodory Gálikovej, CSc., pre bolestivé stavy v oblasti krčnej a hrudnej chrbtice sa lieči od roku 1998.

88. Horná končatina je uchopovacím orgánom a chrbtica nosným orgánom tela. Pre pohyb majú svoje špecifické uplatnenie.

89. Žalobkyňa sa lieči aj na ochorenie zraku.

90. Z výsluchu žalobkyne vyplýva, že ručným prácam sa prestala venovať pre stavby únavy, malátnosti a aj bolesti horných končatín. Podľa lekárskej správy MUDr. R. J., dôvodom boli aj problémy so zrakom. Uvedené potvrdil aj svedok C. N..

91. Podľa žalobkyne jazdu na bicykli zanechala pre problémy s hlavou, pocity strachu, že spadne a bolesti horných končatín. Doc. MUDr. Eva Teodora Gáliková, CSc. uviedla, že športovú činnosť - bicyklovanie jej nedoporučuje pre jej emočnú labilitu, nesústredenosť.

92. Podľa žalobkyne práce pri obhospodarovaní záhrady prestala vykonávať pre stavy únavy, ktoré pritom vôľovým konaním nedokázala potlačiť, a tiež pre bolesti chrbtice. Ako to už bolo uvedené, žalobkyňa podľa lekárskej správy MUDr. R. J. (súd opätovne poukazuje na to, že posudzuje obdobie pred vystavením posudku zo dňa 18.2.2010) bola v liečbe reumatológa pre bolestivý chrbticový syndróm.

93. Uvedené zistenia sú podkladom pre záver, že všeobecné ochorenia: uzlíčková osteoartróza, bolestivý chrbticový syndróm, ochorenie zraku sa tiež podieľali na obmedzeniach, resp. úplnom vylúčení z už špecifikovaných činností (ručné práce, obhospodarovanie záhrady, bicyklovanie).

94. V zdravotnej dokumentácii žalobkyne sa nachádza lekársky nález z jej vyšetrenia zo dňa 6.6.2005, v ktorom je uvedený: „pred mesiacom bola zaklieštená na ľavom ramene, asi 3 dni pozoruje v tomto mieste zvýrazňujúci sa erytém, DG: Boreliasis - I. štádium v aktivite, DOP: zahajujem liečbu Sumamed...“.

95. Ku prenosu nebezpečnej boreliózy infikovanými kliešťami môže dôjsť kdekoľvek v prírode, ale aj v meste, v parku na trávniku, v záhrade.

96. Lymskou boreliózou je možné sa znova nakaziť a ochoreť.

97. Žalobkyňa tvrdila, že v prostredí, kde sa kliešte vyskytujú, sa nezdržiavala. Na ľavom ramene mala červené miesto a je možné, že ju poštípala nejaký hmyz, kliešťa si však neodstraňovala. Postihnuté miesto ju svrbelo, škrabala si ho. Za účelom zmiernenia svrbenia, lekár jej predpísal masť.

98. Ako to už bolo v odôvodnení rozhodnutia uvedené, podľa písomného vyjadrenia MUDr. G. C. „ECM“ znamená: chronické migrujúce začervenanie (začervenanie s centrálnym výbledom a známami šírenia do periférie na okraji). V prípade, ak by žalobkyňu poštípala iný hmyz, nález by mohol byť rovnaký.

99. Z lekárskej správy (nálezu) MUDr. G. C. však nevyplýva, že žalobkyňa by nevedela uviesť, či ju poštípala kliešťa, resp. iný hmyz. Lekárska správa je zrozumiteľná, s jednoznačným údajom: „pred mesiacom bola zaklieštená na ľavom ramene“. Tieto skutočnosti vtedy žalobkyňa uviedla v anamnéze - v popise ochorenia lekárovi a následne ich on napísal do lekárskeho nálezu, a stanovil diagnózu: Borelióza I. štádia v aktivite, a začal ju liečiť antibiotikami (Sumamed 500mg tabletky).

100. S poukazom na uvedené skutočnosti, tvrdenia žalobkyne, že k novému zakliešteniu nedošlo, sú účelové. Tiež liečba nespočívala v predpísaní maste, ale antibiotík.

101. Ku dňu 6.5.2005 (t. j. mesiac pred dátumom 6.6.2005) žalobkyňa na základe uzavretej pracovnej zmluvy zo dňa 8.4.2005 pracovala v spoločnosti Lesprogres, s.r.o., Námestie SNP č. 153/35, Nitrianske Pravno, IČO: 36 343 463. Ku skončeniu pracovného pomeru došlo dňa 20.5.2005, uplynutím doby určitej.

102. Podľa § 8 ods. 2 písm. a) zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení choroba z povolania podľa tohto zákona je choroba uznaná príslušným zdravotníckym zariadením, zaradená do zoznamu chorôb z povolania uvedeného v prílohe č. 1, ak vznikla za podmienok uvedených v tejto prílohe zamestnancovi pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh.

103. V potvrdení pre zápočet období pracovnej neschopnosti, vystavenej spoločnosťou Lesprogres, s.r.o., Námestie SNP č. 153/35, Nitrianske Pravno, IČO: 36 343 463 je uvedené, že počas trvania pracovného pomeru nebola uznaná za dočasne práceneschopnú.

104. V konaní nebolo preukázané, že by ochorenie, ktoré u žalobkyne bolo diagnostikované dňa 6.6.2005: Borelióza I. štádia, bolo príslušným zdravotníckym zariadením uznané za chorobu z povolania.

105. S poukazom na uvedené skutočnosti, súd pri posudzovaní nároku žalobkyne vychádzal z toho, že v čase vystavenie posudku zo dňa 18.2.2010 trpela aj neprofesionálnou boreliózou.

106. Podľa Doplnenia č. 1 znaleckého posudku č. 1/2013 MUDr. Andrey Tomčovčíkovej nie je možné stanoviť presný podiel, akým sa profesionálna a neprofesionálna infekcia boreliózou po dátume 6.6.2005

(t. j. i v čase 18.2.2010) podieľajú na obmedzeniach (trvalých, prechodných) životných úkonov žalobkyne pre jej uplatnenie sa vo sfére osobnej, rodinnej, kultúrnej, športovej.

107. Pokiaľ výsledky vykonaného dokazovania sú podkladom pre záver, že poškodená žalobkyňa trpí profesionálnou i neprofesionálnou boreliózou, a nie je pritom možné stanoviť presný podiel, akým sa tieto ochorenia podieľajú na jej obmedzeniach (trvalých, prechodných) v životných úkonoch pre jej uplatnenie sa vo sfére osobnej, rodinnej, kultúrnej, športovej, nemôže to viesť z tohto dôvodu k zamietnutiu žaloby, ktorou si uplatňuje nárok podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb.. Takýto postup zo strany súdu by znamenal odmietnutie spravodlivosti.

108. Z bodu 93. rozsudku vyplýva, že žalobkyňa trpí aj inými všeobecnými ochoreniami (okrem neprofesionálnej boreliózy) a to: uzlíčkovou osteoartrózou, bolestivým chrbticovým syndrómom, ochorením zraku, a tieto popri chorobe z povolania sa tiež podieľajú na obmedzeniach, resp. úplnom vylúčení na označených činnostiach: ručné práce, obhospodarovanie záhrady, bicyklovanie. Ani v tomto prípade nie je možné stanoviť presný podiel týchto ochorení na obmedzeniach, resp. úplnom vylúčení vo vyššie uvedených činnostiach.

109. Zákonodarca na takýto konkrétny spor nedáva žiaden návod.

110. Aplikujúc ustanovenie čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku (kritérium racionálneho zákonodarcu) súd však výšku nároku žalobkyne v prejednávanej veci môže určiť podľa svojej úvahy (úvaha súdu do 30.6.2016 bola upravená v § 136 Občianskeho súdneho poriadku, pričom od 1.7.2016 v Civilnom sporovom poriadku ekvivalent nemá, čo však neznamená, že by súd nemohol postupovať podľa jeho čl. 4 ods. 2 - dotvorenie normy na konkrétny prípad, v žiadnom prípade nie však všeobecne záväznej právnej normy).

111. Základom úvahy súdu je zistenie skutkových okolností, ktoré mu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí.

112. Zo znaleckého posudku č. 1/2013 a z jeho Doplnenia č. 1 MUDr. Andrey Tomčovčíkovej vyplýva, že v období od mesiaca októbra 2003 do roku 2006 u žalobkyne príznaky boreliózy boli stabilizované. Zhoršovanie príznakov sa začalo prejavovať v roku 2006 (a pokračovalo i v roku 2010), čo bolo po zistení neprofesionálnej boreliózy.

113. Neskoré (chronické) disseminované štádium Lymfkej boreliózy sa objavuje niekoľko mesiacov až rokov po iniciálnej infekcii a často má regresívny charakter (s. 17 znaleckého posudku Doc. MUDr. Evy Teodory Gálíkovej, CSc.).

114. Pokiaľ až v roku 2006 u žalobkyne sa začali zhoršovať príznaky chronického štádia boreliózy, ktoré dovtedy boli stabilizované (nie však prekonané - vyliečené), tak podľa názoru súdu je možné vyvodiť, že to bolo spôsobené zhoršovaním profesionálnej boreliózy (na čo mala vplyv nová iniciálna infekcia), a aj novou ale neprofesionálnou infekciou boreliózy a jej možným prechodom už do chronického štádia. Ochorenia sa prelínajú. Pokiaľ by po liečbe začatej dňa 6.6.2005 došlo k prekonaniu neprofesionálnej boreliózy, a ak by ochorenie na profesionálnu boreliózu zostalo stabilizované tak, ako tomu bolo do roku 2006, tak k zhoršovaniu príznakov chronického štádia by nedošlo.

115. Po posúdení celkových okolností veci dospel súd k záveru, že sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa.

116. Žalobkyňa ku dňu 18.2.2010 (dátum vydania posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia) mala 52 rokov, choroba z povolania jej bola zistená vo veku 44 rokov. V príčinnej súvislosti s ňou stratila pracovné príležitosti, znížila sa jej fyzická a psychická integrita, prišla o radosť z venovania sa záľubám, znížili sa zdroje jej relaxu, narušil spánok, trpela chronickými bolesťami hlavy, únavou, slabosťou, vyčerpanosťou, spomalenými reakciami, čo súviselo so zníženou mozgovou činnosťou. Porovnávala svoj vtedajší spôsob života s predchádzajúcim obdobím.

117. Vzhľadom na obmedzenia, resp. úplné vylúčenie z činností vo sférach života (špecifikovaných v bode 84. rozsudku) súd dospel k záveru, že nie je možné ich vyjadriť len sumou doteraz zaplatenou,

t. j. 1.600,- eur (800,- eur plus 800,- eur). Súd zvýšil náhradu o sumu 4.000,- eur. V prevyšujúcej časti žalobu ako neopodstatnenú zamietol. Ako to už bolo uvedené, žalobkyňa trpí aj všeobecnými ochoreniami: uzlíčkovou osteoartrózou, ochorením zraku, chrbtice a neprofesionálnou boreliózou. Symptómom uzlíčkovej osteoartrózy je znížená ohybnosť rúk a s tým spojené bolesti. Ochorenie chrbtice sa u nej prejavuje bolestivým syndrómom. S poukazom na bod 114. rozsudku, symptómy neprofesionálneho ochorenia boreliózou po roku 2006 sa javia rovnaké ako symptómy profesionálneho ochorenia boreliózou, a s tým sú spojené dôsledky vo sférach života. Uvedené neprofesionálne ochorenia a ich dôsledky na špecifikované sféry žalobkyne, nebolo možné nechať bez povšimnutia. Súd tiež poukazuje na to, že sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne je bodovo ohodnotené v dolnej hranici bodového rozpätia. V konaní nebolo preukázané, že by trpela svalovými záškľbmi. Vyššie uvedené skutočnosti boli zohľadnené v zamietnutí žaloby.

118. Je potrebné uviesť, že súdna prax sa už vyjadрила, že nie je možné vylúčiť určitú inú skupinu poškodených, pokiaľ ide o posúdenie dôvodov hodných osobitného zreteľa, s poukazom k podstatnému obmedzeniu či k strate ich možnosti uplatnenia v rôznych sférach života v porovnaní s tými, ktoré mali vysokú a mimoriadnu úroveň kultúrnych, športových, politických, či iných aktivít v dobe pred vznikom choroby z povolania. Takýto postup by bol diskriminačný voči tejto inej skupine osôb, keďže ich (poškodených) nemožno vyradiť z určitého práva.

119. Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

120. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

121. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo.

122. Predkladateľ v dôvodovej správe k Civilnému sporovému poriadku uviedol, že v sporovom konaní je kritérium procesného úspechu, prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria pritom (porovnaj dôvodovú správu a tiež komentár k § 255 CSP) môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu. Medzi tieto prípady je možné zaradiť i nároky uplatňované podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb.. V prípade trov právneho zastúpenia potom sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby bude určená z priznanej (nie uplatňovanej) sumy, ako tarifnej hodnoty (zo sumy 4.000,- eur).

123. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, žalobca má nárok na náhradu trov vo výške 100% z priznanej sumy (t. j. zo sumy 4.000,- eur).

124. Po právoplatnosti rozhodnutia osobitné uznesenie o výške náhrady trov konania vydá súdny úradník.

125. Podľa § 259 Civilného sporového poriadku, ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

126. Predkladateľ Civilného sporového poriadku uviedol, že ustanovenie § 259 pokrýva aj potencionálne výdavky štátu.

127. Za analogického použitia § 255 Civilného sporového poriadku štát má proti žalovanému právo na náhradu trov v rozsahu 50% (v uvedenom percentuálnom vyjadrení bol neúspešný).

128. Jediným príjmom žalobkyne je invalidný dôchodok. Platenie trov štátu by zhoršilo i tak už zložitú jej finančnú situáciu, preto za použitia čl. 4 ods. 2 zásad Civilného sporového poriadku (Civilný sporový poriadok nemá ekvivalent § 148 ods. 1 veta druhá O.s.p.) súd štátu náhradu proti nej nepriznal.

129. Osobitné uznesenie o výške trov štátu vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.